

**GRAD ZAGREB
URED ZA DEMOGRAFIJU**

**KRETANJE UKUPNOG STANOVNIŠTVA ZAGREBA NAKON POPISA
2011. DO 2018.**

ožujak 2020.

Ovdje je dat kratki demografski prikaz brojčanog kretanja ukupnog stanovništva Zagreba nakon popisa stanovništva 2011. do 2018., a uspoređeno je s kretanjem broja stanovnika Republike Hrvatske prema zadnjim raspoloživim podacima o ukupnom stanovništvu iz 2018. Državni zavod za statistiku svake godine sredinom rujna objavljuje podatke o procjeni broja stanovnika za prethodnu godinu pa ćemo podatke o stanovništvu Zagreba i ostalim županijama za 2019. imati sredinom rujna 2020.

Osim procjene ukupnog kretanja stanovništva daje se i pregled njegovih dviju sastavnica – prirodnog kretanja i migracija. Državni zavod za statistiku će podatke o prirodnome kretanju i migracijama u Gradu Zagrebu i ostalim županijama za 2019. objaviti krajem srpnja 2020.

Novija demografska kretanja nakon popisa 2011. do 2018.

Prema procjeni sredinom 2018. Republika Hrvatska je imala 4 087 843 stanovnika, a Zagreb 804 507 stanovnika, što je u odnosu na procjenu za prethodnu 2017. rast od 0,2%. Treba istaknuti da Zagreb uz Istarsku županiju jedini u Hrvatskoj ima porast stanovništva u 2018. u odnosu na popisnu 2011., ali je u Istarskoj županiji gotovo zanemariv i iznosio je svega 710 stanovnika u apsolutnome iznosu, odnosno relativno 0,3%.

Tablica 1. Kretanje ukupnog broja stanovnika Hrvatske i Zagreba u razdoblju 2011. – 2018.

Godine	Republika Hrvatska				Zagreb				Udio GZ u RH
	Broj stanovnika	Apsolutna razlika	Lančani indeks	Bazni indeks	Broj stanovnika	Apsolutna razlika	Lančani indeks	Bazni indeks	
2011.	4 280 622	-	-	100	790 450	-	-	100	18,5
2012.	4 267 558	-13 064	99,7	99,7	793 057	2 607	100,3	100,3	18,6
2013.	4 255 689	-11 869	99,7	99,4	795 505	2 448	100,3	100,6	18,7
2014.	4 238 389	-17 300	99,6	99,0	798 424	2 919	100,4	101,0	18,8
2015.	4 203 604	-34 785	99,2	98,2	799 565	1 141	100,1	101,2	19,0
2016.	4 174 349	-29 255	99,3	97,5	802 338	2 773	100,3	101,5	19,2
2017.	4 124 531	-49 818	98,8	96,4	802 762	424	100,1	101,6	19,5
2018.	4 087 843	-36 688	99,1	95,5	804 507	1745	100,2	101,8	19,7

Izvor: Procjena stanovništva Republike Hrvatske, Priopćenje br. 7.1.3. DZS, rujan 2019.

Stanovništvo Hrvatske je u ovome sedmogodišnjem razdoblju smanjeno za 4,5%, a stanovništvo u Zagrebu je poraslo za 1,8%. Od popisa stanovništva 2011. pa do sredine 2018. broj stanovnika u Zagrebu je apsolutno povećan za 14 490 stanovnika. Zagrebačko stanovništvo nakon popisa iz 2011. pa do 2018. raste po prosječnoj godišnjoj stopi od 0,18%. Tomu doprinose nešto povoljniji demografski trendovi posljednjih godina, u prvome redu zbog pozitivnog salda ukupnih migracija ili većeg broja doseljenih nego odseljenih u unutarnjim migracijama. Kretanje nataliteta u ovome razdoblju nije rezultiralo povećanjem broja stanovnika u Zagrebu prirodnim putem (zbog visokog mortaliteta uzrokovana visokom ostarjelošću stanovništva). Stanovništvo se u Zagrebu povećava isključivo doseljavanjem – imigracijom. S obzirom da se broj stanovnika u svim županijama smanjuje, relativni udio Zagreba u ukupnome stanovništvu Hrvatske je u stalnome porastu.

Tablica 2. Prirodno kretanje stanovništva Zagreba u razdoblju 2011. – 2018.

Godine	Živorodeni	Umrli	Prirodni prirast	Vitalni indeks (živorođeni na 100 umrlih)	Stope (na 1000 stanovnika)		
					n	m	pp
2011.	8 411	8 396	15	100,2	10,6	10,6	0
2012.	8 394	8 329	65	100,8	10,6	10,5	0,1
2013.	8 254	8 360	-106	98,7	10,4	10,5	-0,1
2014.	8 452	8 359	93	101,1	10,6	10,5	0,1
2015.	8 039	8 821	-782	91,1	10,1	11	-0,9
2016.	8 120	8 528	-408	95,2	10,1	10,7	-0,5
2017.	8 076	8 826	-750	91,5	10,1	11	-0,9
2018.	8 235	9 036	-801	91,1	10,2	11,2	-1

Izvor: Prirodno kretanje stanovništva Republike Hrvatske, Priopćenje br. 7.1.1., DZS, za godine od 2011. – 2018.

Stopa živorođenih u Zagrebu na 1 000 stanovnika prema posljednjim raspoloživim podacima u 2018. je iznosila 10,2%. Stopa prirodnog pada u 2018. je iznosila -1,0%. U apsolutnome iznosu prirodni pad je iznosio -801 osoba, a to znači više umrlih nego li živorođenih. U Hrvatskoj je i nadalje prisutan kontinuirani prirodni pad stanovništva. U 2018. stopa prirodnog pada bila je -3,9%.

Stanje Hrvatske u odnosu na Zagreb glede prirodnog kretanja je nepovoljnije. Hrvatska ima više stope mortaliteta, a niže nataliteta te više stope prirodnog pada od Zagreba. Stope nataliteta više su u Zagrebu zahvaljujući prvenstveno mjerama aktivne pronatalitetne politike koja se već više od jednog desetljeća provodi u Gradu Zagrebu. Za razliku od Hrvatske, Zagreb je imigracijsko područje u koje se još uvijek više doseljava nego što iz njega iseljava stanovnika. U Zagreb se prvenstveno doseljava mlađe stanovništvo od 20 do 40 godina starosti što pomlađuje ukupno stanovništvo, a budući da je u reproduktivnome dobu, pridonosi povoljnijem kretanju nataliteta i prirodnog kretanja stanovništva.

Premda je Zagreb najgušće napučeno područje u Hrvatskoj zahvaljujući ukupnomu razvoju, koncentraciji gospodarskih, kulturnih, znanstvenih i drugih institucija, evidentno je da u novije vrijeme nema izuzetno visoke demografske trendove, što se očituje u blagome (stagnantnom) općem kretanju stanovništva i ubrzanome procesu starenja.

Stanovništvo Zagreba, kao i u većini velikih europskih gradova ne raste prvenstveno na temelju svoga prirodnog prirasta već u prvome redu pridonose imigracijski tokovi, odnosno novo doseljavanje. Migracije su danas postale ključna komponenta promjene stanovništva u Europi. Ovo jednako vrijedi za Hrvatsku kao i za Zagreb.

Tablica 3. Migracije stanovništva u Zagrebu u razdoblju 2011. – 2018.

Godine	Ukupno doseljeni	Ukupno odseljeni	Saldo ukupne migracije	Saldo migracije među županijama (unutarnje migracije)	Saldo migracije s inozemstvom (vanjske migracije)
2011.	10 926	8 787	2 139	2 095	44
2012.	10 548	8 396	2 152	1 832	320
2013.	11 606	8 735	2 871	2 281	590
2014.	13 116	10 076	3 040	3 421	-381
2015.	13 644	11 512	2 132	4 420	-2 288
2016.	13 765	11 059	2 706	4 252	-1 546
2017.	13 758	12 755	1 003	4 102	-3 099
2018.	16 004	12 762	3 242	3 413	-171
Ukupno 2011. – 2018.	103 367	84 082	19 285	25 816	-6 531

Izvor: Migracija stanovništva Republike Hrvatske, Priopćenje broj 7.1.2., DZS, Zagreb za godine od 2011. – 2018.

Glede migracija koje se odnose na Zagreb, u razdoblju od 2011. do 2018. dolazi do porasta doseljenih iz drugih županija i inozemstva, a također dolazi i do porasta odseljenih u inozemstvo. Saldo ukupnih migracija i saldo međužupanijskih migracija u ovome razdoblju je pozitivan. Saldo migracije s inozemstvom do 2013. za Zagreb je također pozitivan, ali je posljednjih pet godina (od 2014. do 2018.) više stanovnika odselilo u inozemstvo nego li je iz inozemstva doselilo pa je saldo vanjske migracije za navedeno razdoblje negativan. Glede Hrvatske, saldo vanjske migracije u cijelome razdoblju od 2011. do 2018. je negativan (više odseljenih u inozemstvo nego li doseljenih iz inozemstva). Ulaskom Hrvatske u Europsku uniju 2013. je omogućen nesmetani odlazak radne snage u većinu zemalja Europske unije. Zbog nedostatka radnih mjesta u domovini veliki broj hrvatskih građana seli se u zemlje Europske unije u kojima se potražuje radna snaga. Osim slabije razvijenih dijelova Hrvatske (Slavonija, Lika, Dalmatinska zagora), ni Zagreb nisu zaobišla predmetna iseljavanja.